

L. dz. 13/2002.

Przemyśl, dnia 19 maja 2002 r.

Protokół Zebrania Sprawozdawczego
Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu

Porządek obrad:

1. Otwarcie zebrania
2. Wybór Przewodniczącego i Sekretarza zebrania
3. Przyjęcie porządku obrad
4. Wybór członków Komisji Wniosków Zebrania Sprawozdawczego Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu
5. Sprawozdanie z działalności Zarządu Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu za okres od 20 lutego 2000 r. do 19 maja 2002 r.
6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej
7. Składanie wniosków i propozycji zmian w Statucie Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu do Komisji Wniosków
8. Dyskusja
9. Głosowanie nad wotum zaufania dla Zarządu Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu
10. Uchwalenie postanowień Zebrania Sprawozdawczego Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu
11. Zakończenie zebrania.

Ad. 1. Otwarcia Zebrania Sprawozdawczego Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu dokonał Przewodniczący Pan Mirosław Sydor, stwierdzając jednocześnie że na sali obrad jest obecnych 63 członków Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu co stanowi quorum.

Ad. 2. W wyniku przeprowadzonego głosowania jednogłośnie wybrano Przewodniczącego zebrania – Pan Mirosław Sydor i Sekretarza – Pan Michał Oniszko.

Ad. 3. Przedstawiony przez Przewodniczącego zebrania Pana Mirosława Sydora porządek obrad został przyjęty w całości jednogłośnie.

Ad. 4. Członkami Komisji Wniosków po przeprowadzonym głosowaniu zostali Panowie: Jan Huk, Michał Kozak i Bogdan Popowicz.

Ad. 5. Sprawozdanie z działalności Zarządu Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu za okres od 20 lutego 2000 r. do 19 maja 2002 r. zreferował Sekretarz zarządu i Zebrania w jednej osobie Pan Michał Oniszko.

Ad. 6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu odczytała Pani Anna Łazorko.

Ad. 7. Do Komisji Wniosków Zebrania Sprawozdawczego Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyśle wpłynęły następujące propozycje zmian i uzupełnień:

1. Wprowadzić następujące zmiany do Statutu Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyśle:

a) w §2 zamiast słów (...) *jest obszar województwa przemyskiego* (...) wpisać (...) *jest obszar województwa podkarpackiego* (...) – wniosek Pani Olgi Popowicz.

b) w §5 zamiast słów (...) *w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej* (...) wpisać (...) *w Rzeczypospolitej Polskiej* (...). Treść dotychczasowego §5 oznaczona zostaje jako ustęp 1 tego paragrafu. Dodaje się ustęp 2 o następującej treści: *Stowarzyszenie jako spadkobierca przedwojennej Spółdzielni Ukrajinskij Narodnyj Dim (Ukraiński Dom Narodowy) – kontynuować będzie jej działalność, dążyć do realizacji jej celów z ograniczeniami wynikającymi z niniejszego statutu oraz pielegnować chlubne tradycje tej Spółdzielni* – propozycja mecenasa Pana Mirosława Lewczyka.

c) W §8 dopisany zostaje punkt 11 o treści: *Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach. Dochód z takiej działalności może być przeznaczony wyłącznie na cele statutowe Stowarzyszenia* – wniosek Pana Mirosława Kołacza.

2. Wystąpić do odpowiednich władz i instytucji o zwrot budynku przy ul. Kościuszki 5 w Przemyśle – propozycja Pana Włodzimierza Pajtasza Wiceprzewodniczącego Zarządu Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyśle.

3. Wprowadzić legitymacje członkowskie – wniosek pana Piotra Pipki.

Ad. 8. W toku dyskusji mecenas Pan Mirosław Lewczyk przedstawił stan prawny budynku przy ul. Kościuszki 5, którego właścicielem od roku 1958 jest Skarb Państwa. Istnieją dwie możliwości odzyskania siedziby przedwojennej Spółdzielni Narodnyj Dim, a to: drogą administracyjno-polityczną, bądź poprzez wszczęcie procesu. Mecenas Pan Mirosław Lewczyk opowiedział się za administracyjnym rozwiązaniem sprawy z czym zgodził się ogół zebranych. Natomiast Pan Jarosław Sydor przedstawił dziej starań o zwrot wyżej wymienionego budynku podejmowanych przez miejscową mniejszość ukraińską, poczynając od roku 1956.

Ad. 9. Wszyscy obecni zgromadzeni wyrazili wotum zaufania poprzez głosowanie dla Zarządu Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyśle

Ad. 10. W wyniku przeprowadzonego głosowania jednogłośnie przyjęto wnioski zanotowane przez Komisję Wniosków Zebrania Sprawozdawczego Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyśle, jednocześnie również jednogłośnie ogół zebranych upoważnił mecenas Pana Mirosława Lewczyka do prowadzenia sprawy związanej ze zwrotem wspomnianego budynku przy ul. Kościuszki 5.

Ad. 11. Na tym zebranie zakończono i podpisano

Styżek
Z up. *Jerzy Dymita*

WZWIENIE

PRZEMYSŁOWY

WZWIENIE

tel. 78 60-30

Przemyśl, dnia 19 maja 2002 r.

**Sprawozdanie z działalności
Zarządu Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu
Za okres od 20 lutego 2000 r. do 19 maja 2002 r.**

Na ogólnym Zebraniu Sprawozdawczym 20 lutego 2000 r. wybrano Zarząd Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu w następującym składzie:

1. Mirosław Sydor – Przewodniczący
2. Włodzimierz Pajtasz – Wiceprzewodniczący
3. Irena Drzymała – Sekretarz
4. Anna Łazorko – Skarbnik
5. Michał Oniszko – Członek
6. Dymitr Bogusz – Członek
7. Michał Leśkiw – Członek

Do Komisji Rewizyjnej wybrano następujące osoby:

1. Michał Ciż – Przewodniczący
2. Bazyl Łasyczka – Członek
3. Elias Jarema – Członek

W czasie swojej kadencji zarząd przeprowadził 9 zebrań na których omawiano głównie problematykę kulturalno-oświatową, a konkretnie powołanie i rozwój artystycznych i teatralnych grup (zespołów) popularyzujących historię i kulturę ukraińską, co ma ogromne znaczenie w przypadku naszej mniejszości narodowej.

Nieprzerwanie od 12 lat przy Stowarzyszeniu Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu działa jedyny ukraiński amatorski zespół teatralny. Aktualnie w repertuarze teatru znajdują się dwie sztuki, a mianowicie: *Peremyszł widhomin wikiw (Przemyśl echo stuleci)* i komedia w pięciu aktach *Klub Sufrażystok (Klub Emancypantek)*. W ciągu ostatnich dwóch lat zespół teatralny występował na scenie w Pasłęku, Braniewie, Pieniężnie i Elblągu. Korzystając z zaproszenia Ministerstwa Kultury nasz teatr wystawił w Warszawie komedię *Klub Sufrażystok* reprezentując ukraińską mniejszość narodową w Polsce. 20 sierpnia 2000 r. na scenie Narodowego Domu wystawiono *Peremyszł*

widhomin wikiw z okazji Jubileusz Dwutysięcznego Roku od narodzenia Chrystusa. Wśród publiczności byli między innymi trzej biskupi, liczne duchowieństwo, siostry zakonne i wypełniona po brzegi sala oglądających.

Organizacja *Proswita* z Mościsk na Ukrainie zaprosiła nasz teatr do siebie z okazji stulecia założenia tej miejscowej organizacji, której działalność zainicjował dr Teofil Kormosz – fundator Narodowego Domu w Przemyślu.

Kierownik grupy teatralnej czynił starania o wyjazd do Krakowa, Lublina, Olsztyna, na Podlasie i do teatru im. M. Zańkowieckiej we Lwowie. Wszystkie zachody w wyżej wymienionej sprawie zakończyły się porażką ze względu na koszty związane z wynajęciem sali i środków transportowych, których nie jesteśmy w stanie pokryć.

W tym miejscu warto wspomnieć, że wszyscy aktorzy w zespole teatralnym poświęcają swój wolny czas, przychodzą na próby, uczą się ról, wyjeżdżają w teren i występują na zasadach pracy społecznej. Za to wszystko szczerze podziękowanie dla grupy teatralnej.

Ponad dwadzieścia lat temu ręka hieny cmentarnej zdewastowała grobowiec dr Teofila Kormosza budowniczego Narodowego Domu. Miejsce spoczynku, wspomnianego dobrodzieja naszego Stowarzyszenia, wymagało nie cierpiącego zwłoki remontu, którym zajął się Wiceprzewodniczący Pan Włodzimierz Pajtasz. Za zgodą i aprobatą księdza mitrata Eugeniusza Popowicza dokonano zbiórki pieniężnej przy archikatedrze grecko-katolickiej. Zebrano wtedy 1050 zł (jeden tysiąc pięćdziesiąt złotych). Tablice nagrobkowe ufundował Pan Piotr Ścibiwołk. Napis na granicie wykonano we Lwowie. Prace murarskie przy grobowcu zrealizował Pan Jarosław Jarosiewicz.

Osiemdziesiąt cztery lata temu miał miejsce bój pod Krutami w okolicach Kijowa, gdzie w nierównej walce z bolszewikami zginęło między innymi dwóch studentów pochodzących z Ziemi Przemyskiej, a mianowicie: Hryhorij Pypśkij i Iwan Sorokewicz. Do tej pory oprócz wzmianek w fachowej literaturze i opracowaniach, nikt nie pomyślał o wykonaniu im pośmiertnej tablicy. Za

kadencji tego Zarządu wykorzystano czas oraz możliwości i na grobowcu dr Teofila Kormosza umieszczono dwie tablice – jedną poświęconą zmarłemu i jego zasługom, drugą upamiętniającą śmierć wspomnianych studentów.

W dalszej kolejności umieszczono w pomieszczeniu przy sali teatralnej tablicę informacyjną o fundatorze Narodowego Domu dr Teofilu Kormoszu. Treść tablicy ułożyli Panowie Włodzimierz Łazorko i Włodzimierz Pajtasz, wykorzystując dokumenty Archiwum Państwowego w Przemyśle.

Zarząd podjął odpowiednie kroki w sprawie reprywatyzacji, a konkretnie kwestii zwrotu naszemu Stowarzyszeniu budynku Narodowego Domu. Odpowiednie dokumenty złożono w Ministerstwie w Warszawie. Odpowiedź organu rządowego otrzymaliśmy w październiku 2001 roku. Sprawę zwrotu nam budynku Narodowego Domu przejął mecenas Pan Mirosław Lewczyk, który poinformuje nas, w dalszej części zebrania, o dalszych czynnościach wokół tego bolącego nas problemu.

Sprawy różne:

1. W ubiegłych latach za czasów Ukraińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego (UTSK) zwieziono do Przemyśla wszystkie dokumenty UTSK z całej Polski i złożono w archiwum pod werandą. Oprócz dokumentów umieszczono tam również nie sprzedane kalendarze i książki. Do tego pomieszczenia nikt nie zaglądał i nie interesował się tym. W trakcie burzy zostało uszkodzone jedno z okien przez które do wnętrza wlewała się deszczówka. Ze ścian zaczęło się sypać wapno i odpadać tynk, w niektórych miejscach zapadła się podłoga. Na ratunek archiwum przybył Wiceprzewodniczący Zarządu Pan Włodzimierz Pajtasz. W inne miejsce, przeznaczone na rekwizyty sceniczne, wraz z wynajętym robotnikiem przenieśli ponad tonę książek i materiałów, które czekają na uporządkowanie. W następnym etapie wyniesiono regały z dokumentami (znów wagomiar grubo przekroczył onę) i ustawiono na klatce schodowej (trzecie wyjście z sali teatralnej) gdzie stoją do dzisiaj. Zwolnione z książek i dokumentów

pomieszczenie odremontowano. Pomimo próśb do Związku Ukraińców w Polsce (ZUwP) do tej pory nie wypłacono zatrudnionemu robotnikowi 240 złotych.

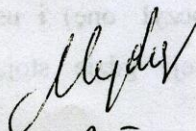
2. Wiceprzewodniczący Zarządu zwrócił się w 2000 roku do miejscowego Zarządu ZUwP z prośbą o przekazanie dla naszego Stowarzyszenia biblioteki, której nikt nie prowadzi od dziesięciu lat. Przemyski Oddział ZUwP zdecydował się na oddanie nam biblioteki do prowadzenia na 10 lat, po remoncie okna. W chwili obecnej mija już dwa lata i nie przekazano nam wspomnianej biblioteki.

3. Od kilku lat w sekretariacie Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy kompletuje się tygodniki *Nasze Słowo*. Było skompletowanych już kilka roczników w kartonach. W czasie prowadzenia przygotowań do Zjazdu ZuWP (malowanie) roczniki usunięto i do dnia dzisiejszego ich nie zwrócono.

4. 14 lutego 2001 r. Zarząd Stowarzyszenia zwrócił się do Urzędu Miasta Przemyśla z prośbą o przywrócenie poprzednich nazw ulic, a konkretnie ks. Markijana Szaszkewicza i biskupa Antonija Radyłowskiego. Odpowiedź Urzędu Miasta z dnia 25 marca 2002 r. w zasadzie jest pozytywna, ale ostatecznie sprawy nie rozwiązuje. Warto w tym miejscu zauważyć, że do naszej prośby skierowanej do Urzędu Miasta dołączyliśmy dokument wydany przez władze Lwowa, z którego jasno wynika, że w mieście Lwa istnieje ponad osiemdziesiąt polskich nazw ulic, placów, pomników i tym podobne.

W okresie kadencji sekretariat Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy otrzymał 41 listów w różnych sprawach. Z kancelarii natomiast wypłynęło 39 pism. Warto wspomnieć, że w przeciągu ostatnich pięciu lat codziennie od godziny 18-20 pełnił dyżury Wiceprzewodniczący Pan Włodzimierz Pajtasz.

Sprawozdanie opracował Sekretarz Stowarzyszenia Ukraiński Dom Narodowy Michał Oniszko i Wiceprzewodniczący Pan Włodzimierz Pajtasz

Zup. Pajtasz

Związek Ukraińców w Polsce
ODDZIAŁ PRZEMYSŁ
37-700 Przemyśl, ul. Kościuszki 5
tel. (0-16) 678-60-39

Przemyśl, 20.05.2002

L. dz. 20/03/02

**Pan Wojewoda Podkarpacki
w Rzeszowie**

Zarząd przemyskiego Oddziału Związku Ukraińców w Polsce w całości popiera wniosek Stowarzyszenia „Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu” dotyczący nieodpłatnego otrzymania działki wraz z budynkiem przy ulicy Kościuszki 5 w Przemyślu.

Otrzymany budynek będzie wykorzystany dla zaspokojenia potrzeb kulturalno – oświatowych całej społeczności ukraińskiej miasta Przemyśla i okolic.

Sekretarz
Zarządu Oddziału ZUP
w Przemyślu
Jarostaw Jurczak

Przewodniczący
Zarządu Oddziału ZUP
w Przemyślu
Jarostaw Sydor

STOWARZYSZENIE
UKRAIŃSKI DOM NARODOWY
w Przemyślu
ul. Kościuszki 5, tel. 78-60-30,

Przemyśl, dnia 24.07.2002 r.

L-062, 12/2002

Szanowny Pan
Zdzisław Siewierski
Wojewoda Podkarpacki
w Rzeszowie

Sprawa dot. Nieodpłatnego przekazania działki gruntów wraz z budynkiem przy
ul. Kościuszki nr 5 w Przemyślu dla Stowarzyszenia „Ukraiński
Dom Narodowy” w Przemyślu.

Zwracamy się uprzejmie z prośbą o nieodpłatne przekazanie budynku
wraz z działką gruntu nr 76/1 w Przemyślu przy ul. Kościuszki 5 na rzecz
Stowarzyszenia „Ukraiński Dom Narodowy” w Przemyślu.

Pragniemy nadmienić, że w/w działka została zakupiona przez
społeczność ukraińską w 1903 r., na której społeczność ta z własnych składek
wybudowała dom kultury zwany „Narodnyj Dim”. (Posiadamy dokument
dotyczący aktu wmurowania kamienia węgielnego pod budowę wspomnianego
budynku z 1903 r.).

W/w budynek kultury służył społeczności ukraińskiej aż do czasu jej
wysiedlenia do ZSRR (1946 r.) i w ramach akcji „Wisła” w maju 1947 r.. Od
1956 r. społeczność ukraińska, która pozostała w Przemyślu, wznowiła swą
działalność kulturalno-oświatową początkowo w ramach Ukraińskiego
Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego (UTSK), a po zmianie politycznej PRL
na RP, w ramach Stowarzyszenia „Ukraiński Dom Narodowy” i Związku
Ukraińców w Polsce (ZUwP), wykorzystując tylko pierwsze piętro tego
budynku.

Ze względu na małą powierzchnię użytkowanego piętra utrudniona jest
działalność kulturalna jak: praca z zespołem teatralnym, wokalnym,
instrumentalnym oraz spotkania, konferencje, odczyty i inne.

Bardzo prosimy o zrozumienie naszej potrzeby i pozytywne rozpatrzenie
naszej prośby.

W załączeniu przedkładamy kserokopię pisma Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych z czerwca 1958 roku, które uznało, że decyzja Prezydium WRN
Wydział Finansowy w Rzeszowie z marca 1958 roku o przejęciu mienia
Spółdzielni „Narodnyj Dim” w Przemyślu na własność Skarbu Państwa (...) *jest*
wadliwa ponieważ w tym przypadku nie mają zastosowania przepisy art. 1,
pkt. 2 dekretu z dnia 28 września 1949 r. o zmianie przepisów dekretu z dnia

5 września 1947 r. ze względu na to, że część członków byłej Spółdzielni „Narodnyj Dim” nie została przesiedlona do ZSRR, a na stałe zamieszkuje w Przemyśle jako obywatele państwa polskiego (...).

Dalej czytamy, że (...)wniosek UTSK należałoby rozpatrzyć pozytywnie, ponieważ to umożliwiłoby rozwija^{nie} życia kulturalno-oświatowego wśród ludności ukraińskiej zamieszkanej w Przemyśle (...).

Na uwagę zasługuje fakt, że nawet w czasach PRL-u MSW uważało, że przejęcie przedmiotowej nieruchomości nastąpiło z pogwałceniem ówczesnego prawa i że nie ma przeciwwskazań do zwrotu nieruchomości dla działającego wówczas UTSK.

Nadmienić należy, że cała społeczność ukraińska w Przemyśle popiera wniosek o przekazanie przedmiotowej nieruchomości dla Stowarzyszenia „Ukraiński Dom Narodowy”.

Do dnia dzisiejszego żyją jeszcze w Przemyśle członkowie przedwojennych zespołów działalności kulturalnej Spółdzielni „Narodnyj Dim”, jak: Władysław Pajtasz, Maria Staniszevska, Katarzyna Zołotnyk, Olga Lewicka, Irena Wawrykowicz, Maria Jarosiewicz, Stefan Puszyński, Mirosław Rosowski i inni.

Ponadto nadmieniamy, że zostaną zachowane wszystkie prawa osób i instytucji dotychczas użytkujących pomieszczenia w tym budynku.

Dla głębszego wniknięcia w sprawę chcemy poinformować, że na 245 nieruchomości należących do różnych podmiotów ukraińskich organizacji przed 1947 rokiem, dotąd zwrócono tylko pięć obiektów dla Cerkwi Grecko-Katolickiej.

Natomiast dla krzewienia kultury ukraińskiej w całym Województwie Podkarpackim nie zwrócono ani jednego budynku.

Dlatego zwracamy się z gorącą prośbą do Pana Wojewody o pozytywne załatwienie naszej sprawy.

Z wyrazami szacunku.

Sekretarz Zarządu
z up. Irena Wawrykowicz
Michał Oniszko

Prezes Zarządu
Mirosław Sidor

Załączniki:

1. Pismo Zarządu Przemyskiego Oddziału Związku Ukraińców w Polsce
2. Pismo Dyrekcji Południowo-Wschodniego Instytut Naukowego w Przemyśle
3. Odpisy dwóch pism z 1958 r.
4. Wyciąg z protokołu Zebrania Sprawozdawczego członków Stowarzyszenia „Ukraiński Dom Narodowy”.

POŁUDNIOWO-WSCHODNI INSTYTUT NAUKOWY

37-700 PRZEMYŚL UL. GRODZKA 3

tel.: 0-16) 678-73-33 fax: (0-16) 678-64-95 www: pwin.c-net.pl e-mail: pwin@c-net.pl

Znak: 050/A-35/02

Przemyśl, dn. 26. 07. 2002 r.

Podkarpacki Urząd Wojewódzki
ul. Grunwaldzka 15
35-959 RZESZÓW

Wielce Szanowny Panie Wojewodo,

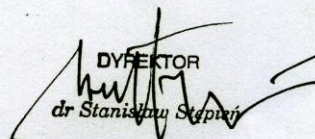
Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu popiera prośbę Stowarzyszenia „Ukraiński Dom Narodowy” celem odzyskania wybudowanego przed I wojną światową ze składek społecznych budynku stowarzyszenia, znajdującego się w Przemyślu przy ul. Tadeusza Kościuszki 5.

Uważamy, że obecne stowarzyszenie ma do tego nie tylko moralne prawo, ale jest prawowitym następcą prawnym zlikwidowanej po wojnie organizacji, zwłaszcza, że żyją jeszcze przedwojenni członkowie stowarzyszenia.

Ponadto pragniemy zaznaczyć, że jest to jedyny obiekt w naszym mieście o zwrot którego od wielu lat stara się społeczność ukraińska. Wcześniejsze sprawy rewindykacyjne dotyczyły wyłącznie dóbr Kościoła Katolickiego obrządku greckiego.

Z tego też względu bardzo prosimy Pana Wojewodę o pozytywne ustosunkowanie się do prośby Stowarzyszenia „Ukraiński Dom Narodowy w Przemyślu.

Z poważaniem,

DYREKTOR

dr Stanisław Stępień

STOWARZYSZENIE
UKRAIŃSKI DOM NARODOWY
w Przemyślu
ul. Kościuszki 5, tel. 78-60-39
L.dz 20/2002

Przemyśl, dnia 7.XI.2002 r.

Pan
Miroslaw Syder
Przedsiębiorstwo Turystyczne-
Transportowe "Chertycia"
w Przemyślu

Stowarzyszenie "Ukraiński Dom Narodowy" w Przemyślu
zwraca się z uprzejmą prośbą o wynajęcie autokaru celem przewiezienia
zespołu teatralnego z Przemyśla do Kijowa, gdzie odbędzie się występ
naszego zespołu teatralnego.

Autokar prosimy podstawić w niedzielę dnia 10.XI.2002 r.
o godz. 8⁰⁰ -rano przy siedzibie Stowarzyszenia w Przemyślu
przy ul. Kościuszki 5,

Powrót nastąpi dnia 13.XI.2002 r.
Bardzo prosimy o pozytywne załatwienie naszej prośby.

Z góry dziękujemy.

Sekretarz

Zupolung

Członek Zarządu
i Kierownik Zespołu
Włodzimierz Pajtasz

Pajtasz

Wł. Syder

07.11.2002

Anna Syder